

ÀREA DE DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT
--

Prof. Dr. **Pedro A. Perlado Ortiz de Pinedo** paperlado@hotmail.com
Prof. Dr. **Àlex Seglers Gómez-Quintero** alex.seglers@uab.cat
Despatx: **B2 / 134**
Telf.: **93 581 14 02**

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA (2007/2008)

A. PART GENERAL: EL DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT (I)

1. La dimensió social i jurídica del pluralisme religiós. El Dret Eclesiàstic de l'Estat: nomenclàtor, objecte, formació històrica. El tractament del fet religiós en el constitucionalisme espanyol. L'impacte de la declaració *Dignitatis humanae* (1965) del Concili II del Vaticà. L'article 16 de la Constitució de 1978 i les característiques del model actual Estat-Religió
2. Les claus hermenèutiques del Dret Eclesiàstic: els principis de llibertat religiosa, igualtat i no discriminació directa, aconfessionalitat (o laïcitat "positiva") i cooperació amb les confessions. Especial referència a la discriminació indirecta (*unintentional discrimination*) davant normes i lleis aparentment neutrals amb finalitat secular
3. El sistema de fonts (unilateral i bilateral) del Dret Eclesiàstic. Els Tractats Internacionals Concordataris subscrits entre l'Estat i la Santa Seu el 1976 i 1979 i els Acords de Cooperació de 1992 signats per l'Estat i les minories jueva, protestant i musulmana. Subjectes, naturalesa jurídica, requisits (inscripció registral i notori arrelament social), descripció de les matèries regulades. Els Ordenaments confessionals i l'eficàcia jurídicocivil de les normes religioses: remissió material, remissió formal i pressupòsit de fet
4. La funció de les religions en les societats contemporànies: la Recomanació 1396 (1999) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, sobre Religió i Democràcia. El Dret Eclesiàstic en els Estats membres de la Unió Europea: consolidació del pluralisme de models i previsions de l'article I-51 de la Constitució europea de 24 de maig de 2003
5. El tractament jurisprudencial *ex* article 9 del Conveni Europeu de Drets Humans. Especial referència al proselitisme, els símbols religiosos dinàmics o personals, l'autonomia de les minories enfront el poder polític, la irrupció de l'islamisme en els sistemes democràtics. La doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans en relació al *margin of appreciation* de les autoritats nacionals

B. PART ESPECIAL: EL DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT (II)

6. La llibertat religiosa: formació històrica i concepcions filosòfiques. Anàlisi de la Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa: contingut, titularitat, límits, protecció jurídica
7. La personalitat jurídica de les confessions i la seva distinció de les anomenades "sectes". Nocions metajurídiques. El Reial Decret 142/1981, de 9 de gener, sobre organització i funcionament del Registre d'Entitats Religioses. La praxi registral: vers un sistema d'autoreferència limitada? El doble control (formal i material) dels "fins religiosos" i l'operativitat de la clàusula d'exclusió
8. Les objeccions de consciència: concepte, modalitats d'exercici, cobertura jurídica (*interpositio legislatoris* o perspectiva legalista *versus* equilibri d'interessos), principals manifestacions. La substitució del judici individual de consciència per part dels Tribunals nacionals i internacionals
9. L'assistència religiosa a les Forces Armades i en els centres públics hospitalaris i penitenciaris. Models prestacionals: integració orgànica, concertació, lliure accés, lliure sortida. Anàlisi del règim jurídic vigent
10. L'eficàcia jurídicocivil dels ritus matrimonials celebrats en forma religiosa. L'interès del menor i la pertinença dels progenitors als *New Religious Movements* com a variable que pot influir en l'adopció de mesures jurídiques en els processos de crisi matrimonial
11. L'ensenyança de la religió confessional en el sistema educatiu: fonamentacions doctrinals i règim jurídic. La problemàtica arran de la designació del seu professorat: anàlisi de la sentència 38/2007, de 15 de febrer, del Tribunal Constitucional
12. El finançament (directe i indirecte) de l'Església i Catòlica i les minories religioses amb Acord de Cooperació: fonamentacions doctrinals i règim jurídic. Les despeses econòmiques derivades de les demandes i pràctiques religioses en societats multiculturals
13. Els mitjans de comunicació públics i les confessions: pluralisme i dret d'accés. La protecció dels sentiments religiosos com a límit de la llibertat d'expressió, àdhuc l'artística. Els criteris del Consell de l'Audiovisual de la Generalitat de Catalunya
14. L'Administració pública competent per a gestionar el pluralisme religiós: la Dirección General de Asuntos Religiosos, la Comisión Asesora de Libertad Religiosa i el Registro de Entidades Religiosas. Especial referència a l'article 161 de l'Estatut d'Autonomia de 2006: la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya i les competències autonòmiques en matèria de relacions amb les entitats religioses

* SISTEMA D'AVALUACIÓ CONTINUAT: l'examen final escrit constarà de dues o tres preguntes la resposta de les quals es desenrotllarà en un espai prèviament delimitat. Les pràctiques i lectures dirigides s'assignaran a classe el primer dia lectiu; seran individuals i s'hauran d'exposar i debatre públicament. Les pràctiques i lectures, que poden ser objecte de pregunta a l'examen, podran computar fins a un punt de la nota final.